

Üniversitenizde görevli akademik ve idari personele yapılan aile yardımı, çocuk yardımı, doğum yardımı ve ölüm yardımı ödemelerinin gelir vergisinden istisna olup olmadığı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	50426076-120[25-2013/20-536]-46
Tarih	14.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAYSERİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 50426076-120[25-2013/20-536]-46

14/04/2014

Konu : Üniversitenizde görevli akademik ve idari personele yapılan aile yardımı, çocuk yardımı, doğum yardımı ve ölüm yardımı ödemelerinin gelir vergisinden istisna olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, Üniversitenizde görevli akademik ve idari personele yapılan aile yardımı, çocuk yardımı, doğum yardımı ve ölüm yardımı ödemelerinin gelir vergisinden istisna olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez..." hükmüne yer verilmiş olup, aynı Kanunun 94 üncü maddesinde tevkifat yapmak zorunda olan mükellefler sayılmış, bu maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde de "Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre" vergi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir.

Mezkur Kanunun 25 inci maddesinin (1) numaralı bendinde, ölüm, engellilik, hastalık ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil) verilen tazminat ve yapılan yardımların; (4) numaralı bendinde, hizmet erbabına ödenen çocuk zamlarının (Bu zamlar devletçe verilen miktarları aştığı takdirde, fazlası vergiye tabi tutulur.); (5) numaralı bendinde de, evlenme ve doğum münasebetiyle hizmet erbabına yapılan yardımların (Bu istisna hizmet erbabının iki aylığına veya buna tekabül eden gündeliklerinin tutarına kadar olan yardım kısmına uygulanır.) gelir vergisinden istisna olduğu belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 202-206 ncı maddelerinde aile yardımı ödeneğinin, 207 nci maddesinde doğum yardımı ödeneğinin, 208 inci maddesinde de ölüm yardımı ödeneğinin; kapsamı, ödeme usul ve esasları ile bu ödemelerin hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödeneceğine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; üniversitelerin ve yüksek teknoloji enstitülerinin genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler-istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanacağı, Ek Madde 7 de ise vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, bu Kanunun 56 ncı maddesinde yer alan mali kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 10 uncu maddesinde, öğretim elemanlarının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 187-213 üncü maddeleri ile düzenlenen sosyal hak ve yardımlardan faydalanacakları belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre,

- Üniversitenizde 657, 2547 ve 2914 sayılı Kanunlara tabi olarak görev yapan personele "doğum yardımı" ve "aile yardımı" adı altında yapılan ödemelerin 657 sayılı Kanunda yer alan hükümler uyarınca belirlenen tutarın Gelir Vergisi Kanunu hükümleri ile ilişkilendirilmeksizin hiçbir vergiye tabi tutulmaması gerekmektedir. Ancak, 657, 2547 ve 2914 sayılı Kanunlara tabi olmayan personele yapılan doğum yardımı ödemelerinin Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinde belirtilen kısmının gelir vergisinden istisna edilmesi, aşan kısmın ise vergiye tabi tutulması gerekirken, aile yardımı ödemelerinin ücret ödemesi olarak kabul edilerek, Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri uyarınca vergiye tabi tutulması

gerekmektedir.

- Çocuk zammı ödemelerinin Gelir Vergisi Kanununun 25 inci maddesinde belirtilen kısmının gelir vergisinden istisna edilmesi, aşan kısmının ise vergiye tabi tutulması gerekmektedir.

- Hizmet erbabına; ana, baba, eş veya çocuğunun ölümü nedeniyle verilen tazminatların gelir vergisinden istisna edilmesi gerekmektedir.

- Hizmet erbabının kendisinin ölümü halinde, varislerine yapılan yardım ve ödenen tazminatlar Gelir Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde sayılan kazanç ve iratlardan hiç birinin kapsamına girmemektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026